

Yhteenveto Lounais-Suomen Aluehallintovirastolle kunnantalon sisäilma-asiassa

Kunnanhallitus 15.05.2023

Aluehallintovirastolle on 7.12.2022 ja 17.4.2023 toimitettu seuraavat selvitykset:

Aluehallintovirastolle 7.12.2022 toimitettu viesti:

”Viitaten ilmoitukseenne työnantajalle ja työsuojeluvaltuutetulle annettavista velvoitteista, pyydän saada esittää ystävällisesti seuraavaa:

Itselläni ei ole ollut käytettävissä viestissä mainittua valvontakyselyä tai siihen annettua vastausta, joten joudun tässä vain lyhyesti kuvaamaan toimenpiteet, joihin kunnassa on lähiaikoina ryhdytty.

Kunnanviraston rakennuksessa on vuonna 2019 tehty kuntotutkimus, jossa talon rakenteista on raportista ilmenevin tavoin löytynyt kosteus- ja mikrobivaurioita sekä riskirakenteita. Koska rakennuksen ilmanvaihto on järjestetty koneellisella poistoilmajärjestelmällä, eikä rakennusta ole varustettu nykymääräysten mukaisilla korvausilmaventtiileillä, vaan korvausilma on järjestetty tuuletusikkunoilla, on raportin mukaan riskinä, että rakennuksen alipaineisuuden vuoksi edellä mainituista rakenteista tulee sisäilmaan epäpuhtauksia. Kuntotarkastuksessa on havaittu, että yhdessä huoneessa on kohonnut radon -pitoisuus, mutta muissa huoneissa se on ollut raja-arvojen alapuolella. Olen ymmärtänyt, että kyseinen huone on tuolloin (2019) poistettu käytöstä.

Työnantajan mahdolliset yhteydenotot työterveyshuoltoon ja kunnassa noudatetut toimintamallit joudun erikseen selvittämään.

Kirjastonhoitajan oireilun vuoksi kirjasto suljettiin (viikolla 47?) ja hänen kirjastonhoitajan työpöytänsä siirrettiin ylempään kerrokseen, mutta hän ei ole omien sanojensa vuoksi pystynyt siellä työskentelemään ja tämäkin järjestely on peruttu jo ennen hänen lomansa päättymistä. Tekninen toimi on (viikolla 47) tilannut kirjastoon ja alakerran työhuoneisiin sisäilmatutkimukset, jotka palvelun tuottajan mukaan on parhaiten mahdollista toteuttaa kun ulkoilman lämpötila menee pysyvästi pakkaselle. Samalla on pyydetty kirjaston kirjoista pyyhkäisy näytteiden ottaminen ja tutkiminen.

Rakennuksen ilmanvaihdon riittävyyttä on teknisen toimen mittauksilla seurattu jo pidemmän aikaa.

Kunnan työterveyshuollon toimija Uudenkaupungin terveystoimi on lähettänyt työntekijöille sisäilmakyselyn, jonka vastauksia en ole vielä saanut. Omien keskustelujeni perusteella kirjastossa ja alakerran työhuoneissa on kaksi oireilevaa henkilöä. Yläkerran henkilökunnan suhteen en ole saanut tietoa oireilusta. Ratkaisevassa asemassa ovat käsitykseni mukaan kuitenkin työterveyshuollon kyselyn tulokset.

Kirjaston ja tarvittaessa ainakin alakerran henkilökunnalle on etsitty väliaikaisia väistötiloja kunnanviraston ulkopuolelta ja perjantaina käymäni neuvottelun perusteella ne saadaan järjestymään ensi tilassa ja viimeistään 13.12.2022 mennessä.

Sinällään esittämänne velvoitteet ovat asianmukaisia ja hyväksyttäviä, vaikka, kuten alussa mainitsin, minulla ei ole yksityiskohtaista tietoa valvontakyselystä tai siihen annetusta selvityksestä. Huoli sisäilman laadusta on kuitenkin yhteinen ja esittämänne toimenpiteet ja

selvitykset sekä menettelytapavaatimukset asianmukaisia. Sisäilmatutkimusten valmistumiselle ja työterveyshuollon selvityksille 16.1.2023 määräaika saattaa olla haasteellinen. Tähän vaikuttaa myös se seikka, että kunnan työterveyshuolto siirtyy 1.1.2023 Mehiläinen Oy:lle.

Ystävällisin terveisin

Rauno Peltola
vt. kunnanjohtaja"

Aluehallintovirastolle on 30.12.2022 toimitettu seuraavan sisältöinen selvitys:

"Viitaten tarkastuskertomukseen otsikkoasiassa ja siinä annettuun velvoitteeseen, jonka mukaan Kustavin kunnan on työnantajana ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin terveydelle haitallisesta sisäilmastosta aiheutuvan altistumisen estämiseksi ja syiden poistamiseksi, ilmoitan kunnioittavasti, että kunnantalon alakerran (7 henkilöä) työntekijät ovat siirtyneet 12.12.2022 vuokrattuihin väistötiloihin siten, että muutto on tullut valmiiksi 19.12.2022. Tässä vaiheessa kunnantalon kalusteet ja tavarat on jätetty kunnantalolle ja väistötilat kalustettu uusilla kalusteilla. Kirjojen ja kalusteiden siirrosta päätetään sisäilmatutkimusten valmistumisen jälkeen. Päätös väistötilojen vuokraamisesta on liitteenä.

Kunnantalon yläkerrassa työskentelee vielä 1.1.2023 alkaen 5 henkilöä, joiden on mahdollista siirtyä väistötiloihin, mikäli kokevat sisäilman laadun ongelmalliseksi. Tältä osin todetaan, että sisäilmaongelmat ja oireilu ovat painottuneet kirjastoon ja alakertaan, jonka vuoksi kaikki siellä työskennelleet siirtyivät väistötiloihin. Ratkaisu yläkerran henkilöstön osalta on tarkoitus tehdä sisäilmatutkimusten valmistuttua. Siellä työskentelevien on kuitenkin mahdollista siirtyä väistötiloihin omalla ilmoituksella. Alakerran ilmanpuhdistimet (2 kpl) on siirretty yläkertaan.

Kustavin kunnan yhteistyötoimikunta on kokouksessaan 29.9.2022 yksimielisesti päättänyt suositella, että yt-toimikunta toimii edelleen myös kunnan työsuojelutoimikuntana siten, että kunnanhallituksen tammikuun kokoukseen valmistellaan allekirjoittaneen toimesta sisäilmaohje ja prosessi sisäilmailmoituksen käsittelylle sekä menettelytapa sisäilmatyöryhmän perustamiseen tarvittaessa.

Kunnan työterveyspalveluista on saatu sisäilmakyselyn tuloksista, jonka mukaan iso osa henkilökunnasta on raportoinut erilaisista puutteista sisäilman laadussa. Vakavista oireista on raportoinut kuitenkin onneksi ilmoittanut vain kaksi henkilöä. Lääkärin arvio ei kuitenkaan ole vielä valmistunut, joten tuo arvio oireiden vakavuudesta perustuu vain allekirjoittaneen käsitykseen. Toimitamme raportin sen valmistuttua. Samalla pyydän huomioimaan, että Kustavin kunnan työterveyspalvelut siirtyvät 1.1.2023 Mehiläinen Oy:lle, jossa asian käsittelyä jatketaan.

Työn vaarojen arvioinnin osalta on kunnassa kerätty toimialoilla aikaisemmin tehdyt arvioinnit, jotka päivitetään sisällöllisesti ja ajallisesti tammi-helmikuussa 2023. Yhteistyötoimikunta käsitteli kokouksessaan 29.12.2022 myös vaarojen arviointia koskevan osuuden ja hyväksyi hyvinvointialueelle siirtyvän tehostetun palveluasumisen yksikön (Jaalakoti) vaarojen arvioinnin.

Raportoimme toimenpiteistä ja suoritetuista selvityksistä ja tutkimuksista Aluehallintoviraston asettamien määräaikojen puitteissa.

Ystävällisin terveisin.

Rauno Peltola
vt. kunnanjohtaja”

Aluehallintovirastolle on 15.2.2023 toimitettu seuraava lausunto ja sen yhteydessä 10.1.2023 päivätyt sisäilmatutkimusten (2 kpl) tulokset sekä sisäilma-asioiden toimintamalli ja sisäilmakyselyn 16.12.2022 yhteenveto:

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTOLLE

ASIA: Lisäaikapyyntö ja selvitys tarkastuskertomuksessa 2022/20846 annettuihin toimenpidemääräyksiin työsuojelua koskevassa asiassa

VIITE: Lounais-Suomen aluehallintoviraston tarkastuskertomus 7.12.2022 (2022/20846)

SELVITYKSEN ANTAJA:

Kustavin kunta
vt. kunnanjohtaja Rauno Peltola

SELVITYS:

Aluehallintovirasto on tarkastuskertomuksessaan 7.12.2023 on antanut seuraavan määräyksen:

Työnantajan on teetettävä työterveyshuollolla tai muulla terveydenhuollon asiantuntijalla arviointi työpaikan sisäilmaston terveydellisestä merkityksestä. Työnantajan on pyydettävä työterveyshuollolta lausuntoa siitä, aiheutuuko kiinteistön käytöstä, sitä käyttävien työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle haittaa- tai vaaraa. Lausuntoon on lisättävä työterveyshuollon käsitys oireilevien työntekijöiden määrästä ja oireilun laadusta. Siitä on käytävä ilmi, ketkä työntekijät ja millä edellytyksillä, mahdollisesti voivat työskennellä rakennuksessa, terveyttään vaarantamatta. Lausunto on toimitettava määräaikaan mennessä Lounais-Suomen aluehallintovirastontyösuojelun vastuualueelle ja siinä on mainittava tämän tarkastuskertomuksen numero. Lausunnon voi toimittaa myös suoraan allekirjoittaneelle: petra.penttinen@avi.fi. Työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin kehotuksen noudattamiseksi. Asian on oltava kunnossa 15.2.2023.

Kustavin kunnan työterveyspalvelujen järjestäjä on vaihtunut ja 1.1.2023 alkaen niistä vastaa Mehiläinen Oy:n työelämäpalvelut. Aikaisemman työterveyspalvelujen tuottajan Uudenkaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen toiminnot ovat siirtyneet hyvinvointialueelle. Puheena olevan sisäilma-asian käsittely ja arvioinnin laatiminen ovat siten siirtyneet uudelle työterveyspalvelujen tuottajalle. Tämän vuoksi terveydenhuollon arviointia ei ole ollut mahdollista saada valmiiksi, ja Kustavin kunta pyytää veloitteelle lisäaikaa 15.4.2023 saakka.

Kuten Kustavin kunta on jo joulukuussa 2022 ilmoittanut, kunnantalon alakerrassa sijainneet kirjasto ja tekniset palvelut ovat 12.12.2022 siirtyneet väistötiloihin, jolla toimenpiteellä on estetty työntekijöiden altistuminen. Toiminnot jatkavat väistötiloissa. Lisäksi kuntaan on toimitettu Uudenkaupungin työterveyspalvelujen sisäilmakyselyn tulokset sekä jäljempänä kerrotuin tavoin suoritettu sisäilmatutkimuksia sekä kunnantalon alakerrassa (kirjasto ja

tekninen toimi) että yläkerroksessa (hallintopalvelut). Sisäilmasto asian asiakirjat on toimitettu kunnan vastaavalla työterveyslääkärille ja työterveyshoitajalle sekä työpaikkaselvitys sovittu pidettäväksi 24.3.2023.

Turun Kuntotutkimus Oy on 10.1.2023 ottanut Kustavin kunnantalolla pyyhkäisy- ja ilmanäytteitä kirjasto- ja toimitiloista. Turun yliopiston aerobiologian laitos on tutkinut näytteet ja antanut 25.1.2023 päivätyt testausselostet (2 kpl). Turun Kuntotutkimus Oy on toimittanut testausselostet Kustavin kunnalle sähköpostilla 8.2.2023. Testausselostet ovat liitteinä.

Pyyhkäisynäytteistä ei ole löydetty merkittäviä määriä mikrobikasvustoja eikä lainkaan Aktinomykeettejä (jotka voisivat viitata esimerkiksi Sädesienten esiintymiseen). Ilmanäytteiden osalta matalia mikrobipitoisuuksia löytyi kirjaston tiloista seuraavasti:

”Tutkitun tilan aktinomykeettipitoisuus alitti havaintorajan.

Tutkitun tilan sienipitoisuus M2-alustallamittattuna (mesofiiliset sienet) oli matala eikä näytteessä tavattu merkittäviä määriä kosteusvaurioon viittaavaa lajistoa.

Tutkitun tilan sienipitoisuus DG18-alustallamittattuna (kserofiiliset sienet) oli matala.

Näytteessä esiintyi vallitsevana/suhteellisesti runsastuneena kosteusvaurioon viittaavaa lajistoa, mitä voidaan pitää epätavanomaisena. Lajisto poikkeavuus voi kuitenkin johtua myös rakennuksen tavanomaisesta käytöstä tai siitä, miten rakennus sijaitsee ulkopuolisiin mikrobilähteisiin nähden (Aspergillus restricti).

Useiden eri indikaattorimikrobien esiintyminen samassa näytteessä (samatila) on tavanomaisesta poikkeavaa ja voi viitata mikrobivaurioon rakennuksessa.”

Näytteenottajan ohjeistuksen mukaan tavanomainen käytäntö on uusien näytteenotto tulosten varmistamiseksi. Kustavin kunnantaloon osalta uusi näytteenotto toteutetaan seuraavan pakkasjakson aikana. Keskustelussa työterveyslääkärin kanssa todettiin, että johtuen henkilökunnan oireilun määrästä, on tarkoituksenmukaista tutkia myös tilojen muut sisäilmasto-olosuhteet sekä välittömänä toimenpiteenä parantaa korvausilman saamista tilojen tuuletusta parantamalla.

Kirjaston ja teknisen toimen osalta matalat pitoisuudet eivät vaikuta vuoden 2019 rakenteellisissa tutkimuksissa esiintyneiden kosteusteknisten vaurioiden korjaustarpeeseen. Kirjaston osalta näytteen, jossa kosteusvaurioon liittyviä lajistoja esiintyi runsastuneena, otetaan erityisesti huomioon tiedossa olevat rakenteelliset vauriot ja henkilökunnan oireilu.

Liitämme selvityksen yhteyteen sisäilmakyselyn ja näytteenoton asiakirjat sekä Kustavin kunnanhallituksen 30.1.2023 § 21 hyväksymän sisäilmaohjeistuksen ja toimintamallin.

Ystävällisin terveisin.

Rauno Peltola
vt. kunnanjohtaja

Kustavin kunta
Keskustie 7, 23360 Kustavi
rauno.peltola@kustavi.fi
puh. 0500 – 785 324”

Aluehallintovirastolle on 17.4.2022 toimitettu seuraava lisäselvitys ja lisäaikapyyntö:

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTOLLE

ASIA: Lisäaikapyyntö ja lisäselvitys tarkastuskertomuksessa 2022/20846 annettuihin toimenpidemääräyksiin työsuojelua koskevassa asiassa

VIITE: Lounais-Suomen aluehallintoviraston tarkastuskertomus 7.12.2022
(2022/20846)

SELVITYKSEN ANTAJA:

Kustavin kunta
vt. kunnanjohtaja Rauno Peltola

LISÄSELVITYS:

Viitaten Kustavin kunnan selvitykseen 15.2.2023 (alla) pyydämme kunnioittavasti saada lisäselvityksenä esittää seuraavaa:

Selvityksen antamisen jälkeen asiassa ovat kertyneet seuraavat asiakirjat:

- Kuntotutkimusraportti Keskustie 7 (uusi liite)
- Liite 6379713_1 Radon /mittaustulos
- Kuntotutkimusraportti_Pinta2
- Keskustie7_PIN_TurKun_100323 (Pintanäytteiden testausseleste)
- Kunnantalon rakentamistyöryhmän muistio 27.3.2023

Kuntotutkimusraportti Keskustie 7 (uusi liite) perustuu aikaisemmin otettuihin näytteisiin. Se on erheellisesti jäänyt liittämättä kunnan 15.2.2023 antamaan selvitykseen. Raportin yhteenvedossa (sivu 15) todetaan:

”Tehdyn tutkimuksen perusteella rakennuksen sisäilmassa ei ole erityisen korkeita aktinomykeetti, mikrobi tai bakteeripitoisuuksia. Paikallisesti arvot olivat koholla, mutta näiden osalta virhemarginaali huomioiden voidaan todeta ettei näytteissä ole selkeää vaurion aiheuttamaa sisäilmahaittaa. Tutkimusmenetelmät eivät yksiselitteisesti tarkoita, etteikö rakennuksessa voisi olla kosteuden aiheuttamaa vauriota.”

Liite 6379713_1 käsittelee alakerrassa tehtyä radonmittausta huoneesta, joka on poistettu käytöstä vuonna 2019. Näytteet on lisäksi otettu kirjastosta ja sen lukuhuoneesta. Mittauksen tuloksista käy ilmi, että toimistohuoneen radonpitoisuuden määrä ylittää raja-arvon, mutta on kirjaston ja lukuhuoneen osalta selkeästi sen alle.

Kuntotutkimusraportti_Pinta2 käsittelee lisänäytteiden ottoa kirjaston kirjoista, jotta voidaan selvittää, ovatko ne turvallisesti siirrettävissä kirjaston väistötiloihin. Raportin yhteenvedossa todetaan seuraavaa:

” YHTEENVETO TUTKIMUKSESTA:

Tehdyn tutkimuksen perusteella tutkituilla pinnoilla ei havaittu sellaista mikrobikasvustoa, joka estäisi kirjojen siirron toiseen paikkaan. Tutkituilla pinnoilla havaittiin kosteusvaurioon liittyvää mikrobikasvustoa, mutta pinnat puhdistamalla estetään niiden vaikutus sisäilmaan väistötiloissa.

4.2 JATKOTOIMENPIDESUOSITUKSET:

Kirjat ja mahdollisesti siirrettävät kalusteet on suositeltavaa puhdistaa erillisen pudistusohjeen mukaisesti (liite 2 ja 3) ennen siirtoa.”

Liitteessä Keskustie7_PIN_TurKun_100323 on raportoitu pyyhkäisynäytteiden tulokset.

Kustavin kunnan työterveyspalveluista vastaava Mehiläinen Oy on pitänyt kunnan tiloissa työpaikkakäynnin merkeissä pe 24.3.2023. Työpaikkakäynnin yhteydessä on sovittu, että kunnantalon sisäilmakysymys on työterveys suunnitelman tärkeimpänä asiana vuoden 2023 aikana.

Työterveyshuollosta on ilmoitettu, että he pyrkivät saamaan aluehallintoviraston edellyttämän lausunnon valmiiksi kuluvan viikon (16) aikana. Toimitamme lausunnon aluehallintovirastolle heti sen saavuttua, mutta **joudumme pyytämään, että aluehallintovirasto myöntäisi Kustavin kunnalle lisäaikaa lausunnon ja selvitysten antamiseen 30.4.2023 saakka.**

Kustavin kunnanhallituksen asettama rakennustoimikunta on kokouksessaan 27.3.2023 linjannut seuraavasti:

1. ”Toimenpidesuosituks

Virkamiestyönä on laadittu seuraavat toimenpidesuosituks

- luovutaan alakerran kirjasto- ja toimistotilojen käytöstä (voidaan käyttää varastotiloina) siten, että päätöksen tekee kunnanhallitus
- kunnantalossa tehdään välttämättömät korjaukset (muun muassa vesikaton tarkastus ja paikkaus), jolla kunnantalon käyttöikää pyritään jatkamaan noin 5 - 10 vuodella
- sisäilmakysely järjestetään uudelleen vuoden 2023 aikana ja tarvittaessa otetaan näytteet ilman laadusta (kuidut, kemikaalit). Kunnantalon sisäilma-asia on työterveyden toimintasuunnitelmassa 2023
- OP:n tiloista siirretään teknisen toimen henkilökunta (4 henkilöä) kunnantalolle toimialajohtajan päätöksellä. Asianomaista henkilökuntaa kuullaan ennen siirtoa.
- kunnanhallituksen huoneesta tehdään yksi tai kaksi väliaikaista työhuonetta ja kokoukset siirretään valtuustosaliin
- kirjasto jatkaa väliaikaisesti väistötiloissa ja kirjaston kirjat siirretään sinne pyyhkäisynäytteiden tulosten varmistuttua (sivistyslautakunnan päätöksellä). Pysyvä ratkaisu tehdään kun ruokapalveluselvitys ja palvelukeskuksen keittiön vastainen käyttö selviävät ja kaikki sijoituspaikat kartoitettu. Toimitilojen vuokraamisesta päättää kunnanhallitus pyydettyään siitä sivistyslautakunnan lausunnon.
- kunnantalon rakennustoimikunta ryhtyy valmistelevaan eri vaihtoehtoja kunnantalon toimintojen sijoituspaikaksi vuosikymmenen loppuun mennessä sekä niiden kustannuksia ja käytettävyyttä. Tarkastelussa huomioidaan kaikki vaihtoehdot mahdollisimman laajasti.

Rakennustoimikunta hyväksyi toimenpidesuosituks

Rauno Peltola

vt. kunnanjohtaja

Kustavin kunta
Keskustie 7, 23360 Kustavi
rauno.peltola@kustavi.fi
puh. 0500 – 785 324

Aluehallintovirastolle on 2.5.2023 toimitettu työterveyslääkärin lausunto (2 kpl) sekä todistus työpaikkakäynninraportin viivästymisestä.